

Požarna straža med pretakanjem vnetljivih tekočin in plinov

Matjaž Klarič

Gasilska zveza Slovenije

Požarna straža

- več kot 10m³ lahko vnetljivih snovi in gorljivih plinov
- Požarno stražo izvajajo gasilci ali za gašenje usposobljeni delavci

Pogoji in oprema za pretakanje nevarnih tekočin

- Uredbe o skladiščenju nevarnih tekočin v nepremičnih skladiščnih posodah (Uradni list RS, št. 104/2009):
  - cevi za polnjenje in praznjenje nepremičnih rezervoarjev morajo imeti tesne spoje
  - Nepremični rezervoarji morajo imeti opremo, ki preprečuje njihovo polnitev nad nazivno prostornino
  - Površina pretakališča, na kateri se pretakajo nevarne tekočine mora biti utrjena in prekrita s plastjo neprepustnega materiala.
  - Zadrževalni sistem mora preprečiti, da bi razlita nevarna tekočina s površine pretakališča odtekla v vode ali v kanalizacijo ali pronicala v tla

Istočasno polnjenje skladiščnih rezervoarjev in točenje goriva v rezervoarje vozil

- Pravilnik o tehničnih zahtevah za gradnjo in obratovanje postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi (Uradni list RS, št. 114/2004):
  - prometne površine bencinskega servisa omogočajo istočasno točenje goriv v skladiščne rezervoarje in v rezervoarje vozil,
  - prometne površine bencinskega servisa omogočajo nemoten promet in umik vozil ter dostop gasilnih vozil v primeru požara,
  - je možno okoli priključkov avtociستern za pretakanje goriva zavarovati pet metrski varovalni pas, v katerega je med pretakanjem prepovedan dostop vozilom in nepooblaščenim osebam,
  - je varovalni pas ograjen s prenosnimi zaprekami in označen z dobro vidnimi znaki za prepoved ter z opozorilnimi znaki ali napisi, ki opozarjajo na nevarnosti.
  - Varovalni pas je možno zmanjšati na polovično razdaljo, če je zavarovan s požarno odpornim zidom REI 120 velikosti, ki ustreza definirani coni nevarnosti

Pogoj za istočasno polnjenje rezervoarjev

- V primeru, če ne moremo zagotoviti pogojev iz zgornjih alinej se mora polnjenje podzemnih rezervoarjev iz avtocistern izvajati pri zaprtem bencinskem servisu
- Polnjenje podzemnih rezervoarjev iz avtocistern se lahko izvaja tudi izven obratovalnega časa bencinskega servisa

Naloge požarne straže

- Pri pretakanju – **prevozni gasilnik** z učinkovitostjo 48 EG
- Za primer razlitja naftnih derivatov ali drugih lahko vnetljivih vsaj 20 kg primernega **absorbcijskega sredstva**
- Preveriti je treba ali obstaja **nevarnost nevihte**
- medsebojna povezava avtocisterne z **ozemljitvenim sistemom** bencinskega servisa oziroma rezervoarja

- Preveriti mora, ali se avtocisterna nahaja na ploščadi, ki jo zajema **lovilni jašek**
  - Posoda lovilnega jaška mora imeti tako prostornino, da lahko **zajame vso izteklo gorivo** do zaprtja zapornega ventila na avtocisterni
  - Preveriti, če je **lovilni jašek prazen** - pretakanje goriva se ne sme izvajati, če lovilni jašek ni prazen
-
- **pet metrski varovalni pas**, v katerega je med pretakanjem prepovedan dostop vozilom in nepooblaščenim osebam
  - varovalni pas mora biti ograjen s **prenosnimi zaprekami in označen z dobro vidnimi znaki** za prepoved ter z opozorilnimi znaki ali napisi, ki opozarjajo na nevarnosti
  - zagotovljen mora biti **nemoten promet in umik vozil ter dostop gasilnih vozil** v primeru požara

- V **požarnih conah nevarnosti** ne sme biti naprav in sredstev, ki bi lahko povzročile požar, kakor tudi ne razstavljenega prodajnega blaga, ki bi zaradi svoje narave ali količine lahko povzročilo ali širilo požar
  - med pretakanjem vnetljivih tekočin ima nalogo **opazovanja in gašenje začetnih požarov** s prevoznim gasilnikom.
  - Seznanjena in poučena mora biti s postopkom aktiviranja lokalne gasilke enote
-
- Požarna straža mora preveriti
    - da ni pri pretakanju prišlo do **izlitja** lahko vnetljive snovi in
    - če so **odpravljene vse nevarnosti** za nastanek požara, oziroma,
    - če so **zaprti vsi ventili in odprtine** namenjene pretakanju
  - Po ugotovitvi, da so **vse nevarnosti odpravljene** in se avtociстerna odmakne iz ploščadi za pretakanje, se naloge požarne straže zaključijo